

Άρειος Πάγος 1732/1990, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 50/91 σελ. 692

Περίληψη: Έννοια εργατικού ατυχήματος. - Εμπίπτει και η εξακολούθηση της ίδιας απασχόλησης του μισθωτού μετά την εκδήλωση της νόσου υπό τις αυτές όπως και προηγουμένως συνθήκες, εάν αυτή, ως πρόσφορη αιτία, επιφέρει την επιδείνωση της ασθένειάς του. - Δεν αποτελεί όμως εργατικό ατύχημα η νόσος που εκδηλώθηκε υπό τις συνήθεις δυσμενείς συνθήκες παροχής της εργασίας.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915 άρθρο 1

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. Μ. ΠΑΠΑΔΑΚΙΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. Κ. ΚΩΣΤ1/4ΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Γεώργιος Παυλάκης, Σπύρος Καρακίτσος

Κατά το άρθρο 1 του κωδικοποιουμένου ν. 551/1915, που εφαρμόζεται και επί ναυτικών (άρθρο 66 του Κ.Ι.Ν.Δ.), ως ατύχημα από βίαιο συμβάν θεωρείται και η νόσος, η οποία προκλήθηκε, εκδηλώθηκε ή και επιδεινώθηκε από έκτακτη και αιφνίδια επενέργεια εξωτερικού αιτίου, άσχετου μεν προς τη σύσταση του οργανισμού του παθόντος και προς τη βαθμιαία και προοδευτική εξασθένηση και φθορά του, από τη φύση και το είδος της εργασίας του και των συμφύτων προς αυτή δυσμενών όρων παροχής της, συνδεδεμένου όμως με την εργασία αυτή, ως εκ της εμφανίσεως του αιτίου τούτου κατά την εκτέλεσή της ή εξ αφορμής αυτής. Στην έννοια δε του εργατικού ατυχήματος εμπίπτει και η εξακολούθηση της ίδιας απασχολήσεως του εργαζομένου μετά την εκδήλωση της νόσου, υπό τις αυτές ως προηγούμενα συνθήκες εάν αυτή, ως πρόσφορη αιτία, επιφέρει την επιδείνωση της ασθένειάς του, διότι τότε, ενόψει της εξασθενήσεως από τη νόσο των δυνάμεών του, του είδους της εργασίας και των περιστάσεων που συνοδεύουν την παροχή της, δημιουργούνται συνθήκες, οι οποίες αν και ήταν προηγούμενα κανονικές, προσλαμβάνουν, μετά τον κλονισμό της υγιεινής καταστάσεως του εργαζομένου υπό τη νόσο του, τον χαρακτήρα των ασυνήθων και εξαιρετικών, ήτοι του βιαίου συμβάντος, σύμφωνα με την κατά τις διατάξεις των άρθρων 288 και 652 του Α.Κ. καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη και την υποχρέωση του εργοδότη να ρυθμίζει τους όρους εργασίας του κατά τρόπο προστατεύοντα την υγεία και τη ζωή του εργαζομένου. Δεν αποτελεί, όμως, εργατικό ατύχημα η νόσος που εκδηλώθηκε υπό τις συνήθεις δυσμενείς συνθήκες παροχής της εργασίας και δεν υπάρχει παράβαση της ως άνω υποχρεώσεως του εργοδότη. Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο που δίκασε, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, δέχθηκε ανελέγκτως τα εξής! Ο σύζυγος της ενάγουσας και πατέρας των ανηλίκων τέκνων της Γ.Θ. ναυτολογήθηκε στον Πειραιά την 25.11.1985 στο μεταλλοφόρο-πετρελαιοφόρο πλοίο "Κ.Δ.", ως ραδιοτηλεγραφητής. Σε εκτέλεση της συμβάσεως αυτής προσέφερε την εργασία του από 27.11.1985 μέχρι 14.2.1986, οπότε απολύθηκε λόγω ασθένειας και μεταφέρθηκε σε νοσοκομείο της πόλεως VITORLA της Βραζιλίας, όπου και απεβίωσε στις 16.2.1986 από οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου. Η ασθένεια και ο θάνατος τούτου επήλθαν υπό τις παρακάτω συνθήκες. Την 4.12' ώρα της 13.2.1986 και ενώ το παραπάνω πλοίο έπλεε από Σιγκαπούρη, με προορισμό το λιμάνι TUBARAO της Βραζιλίας, από το οποίο απείχε 264 ναυτικά μίλια, ο Γ.Θ. αισθάνθηκε πόνους στο αριστερό χέρι και στο στήθος αριστερά. Ειδοποιήθηκε αμέσως, ο πλοίαρχος και του προσφέρθηκαν οι πρώτες βοήθειες, ήτοι οξυγόνο και ένα χάπι (Trinitrates) για την καρδιά. Την 6.30' η κατάσταση του ασθενούς επιδεινώθηκε και του χορηγήθηκε και άλλο χάπι για την καρδιά και οξυγόνο. Ταυτόχρονα ο πλοίαρχος προσπαθούσε με τον ασύρματο και το ασύρματο τηλέφωνο να έλθει σε επαφή με παράκτιους σταθμούς και άλλα πλοία για να πάρει ιατρικές οδηγίες, ενώ σε απόσταση 50 μιλίων δεν φαινόταν κανένα πλοίο στην οθόνη του ραντάρ. Την 07.00 ώρα η κατάστασή του επιδεινώθηκε περισσότερο και του έγινε μια ένεση μορφίνης. Την 08.00' ώρα κατέστη δυνατή η επικοινωνία μέσω του Rio Radio με τους πράκτορες της πλοιοκτητρίας και με το γιατρό από την πόλη Rio de Janeiro στον οποίο αναφέρθηκαν τα συμπτώματα και αυτός συνέστησε να του χορηγούν ένα από τα παραπάνω χάπια για την καρδιά κάθε δύο ώρες και οξυγόνο, σε περίπτωση δε δυνατών πόνων ενέσεις μορφίνης. Την 9.00 ώρα του χορηγήθηκε και άλλο χάπι και στις 11.00 παρουσίασε μικρά βελτίωση. Ο πλοίαρχος ήλθε σε επαφή και πάλι με τον ίδιο γιατρό στις 11.00 που του συνέστησε την ίδια θεραπευτική αγωγή και πλήρη ακινησία του ασθενούς. Στο μεταξύ ο πλοίαρχος ζήτησε από τους πράκτορες της πλοιοκτητρίας να του στείλουν ελικόπτερο για να παραλάβει τον ασθενή, όταν το πλοίο θα έφθανε στον προορισμό του, καθόσον στο πλοίο αυτό υπήρχε ειδικός χώρος για την προσγείωσή του. Στις 19.00 του χορηγήθηκε και άλλο χάπι, του έγινε ένεση μορφίνης και συνεχίστηκε η παραπάνω θεραπευτική αγωγή μέχρι την άφιξη του πλοίου στο λιμάνι του προορισμού την 03.00 της 14.2.1986, όπου και αγκυροβόλησε ανοικτά του λιμένα. Τότε ο πλοίαρχος ήλθε και πάλι σε επικοινωνία με τους πράκτορες της εταιρείας του που

τον ειδοποίησαν ότι την 07.00 θα έστελναν λάντζα (μηχανοκίνητη λέμβο) για να παραλάβει τον ασθενή, γιατί οι αρχές του λιμένα δεν διέθεταν ελικόπτερο. Η λάντζα ήλθε γύρω στις 7.00 και επειδή η θάλασσα είχε κυματισμό και ήταν αδύνατο να κατεβάσουν τον ασθενή από τη σκάλα, ο πλοίαρχος έδωσε εντολή να κατεβάσουν το φορείο με τον ασθενή στη λάντζα με τον γερανό, πράγμα που έγινε. Στις 08.15 μετά διαδρομή 30 λεπτών με τη λάντζα παραδόθηκε αυτός στο νοσοκομειακό αυτοκίνητο που ανέμενε και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Σάο Ζοζέ, όπου απεβίωσε στις 12.00 την 16.2.1986 από οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, παρά τις εντατικές περιποιήσεις των γιατρών. Μ' αυτές τις παραδοχές το Εφετείο έκρινε, ότι ο θάνατος του Γ.Θ. δεν συνιστά εργατικό ατύχημα, διότι η νόσος του εκδηλώθηκε υπό τις συνήθεις συνθήκες εκτελέσεως της εργασίας του, ο δε θάνατος αυτού δεν προκλήθηκε από αμελή συμπεριφορά του πλοίαρχου του άνω πλοίου, αφού ο τελευταίος χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μερίμνησε να του παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες και ζήτησε με τον ασύρματο ιατρικές οδηγίες, τις οποίες τήρησε πιστά, ενώ η μεταφορά του ασθενούς με ελικόπτερο, αν και ζητήθηκε από τον πλοίαρχο, ήταν αδύνατη, γιατί δεν υπήρχε. Έτσι, που αποφάνθηκε το Εφετείο και απέρριψε, ύστερα από εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης, την αγωγή της αναιρεσείουσας, με την οποία ζητούσε την επιδίκαση αποζημιώσεως, λόγω εργατικού ατυχήματος, δεν παραβίασε ούτε άμεσα ούτε εκ πλαγίου τις διαληφθείσες διατάξεις, ως και εκείνες του άρθρου 10 του β.δ. 806/1970 και οι αντίθετοι από το άρθρο 559 αριθ. 1 και 19 Κ.Πολ.Δ. δύο λόγοι αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. (Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της 5220/1988 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών).